smėlio sluoksnis su pilkos žemės linzėmis. Virš smėlio sluoksnio fiksuotas 1 m storio sujauktas pilkos žemės su moliu ir statybinėmis šiukšlėmis sluoksnis.

Kapas 4 atidengtas sklypo P dalyje kastoje tranšėjoje F. Tai 25–35 m. moters skeletas (be dešinės blauzdos ir abiejų pėdų), orientuotas R–V kryptimi. Skeleto fragmentas 103 cm ilgio. Dubens kaulų H_{abs} 151,76 m. Rankos sudėtos pilvo srityje. Palaidojimo vietoje nerasta jokių įkapių ar buvusio karsto žymių. Skeletas įkastas 20 cm į geltono smėlio įžemį. Kapo užpildas – smėlio sluoksnis su pilkos žemės linzėmis. Virš smėlio sluoksnio irgi fiksuotas 1 m storio sujauktas pilkos žemės su moliu ir statybinėmis šiukšlėmis sluoksnis.

Žvalgymų metu 0,5–1 m gylyje nuo niveliuoto žemės paviršiaus aptikti 4 griautiniai žmonių palaidojimai. Prie aptiktų skeletų nerasta jokių datavimui tinkamų radinių. Kapai gali būti ir XVIII, ir XX a. Istoriniuose planuose jokių nuorodų apie šioje vietoje buvusias kapines nėra, tačiau fiksuotas griautinių palaikų išsidėstymas vienoje juostoje, orientuotoje Š–P kryptimi. Tikėtina, jog žmonės čia palaidoti karų, ligų ir kitokių miestą ištikusių nelaimių metu už miesto ribos. Kadangi tranšėjos kastos mechanizuotai ir įvairaus gylio, dalinai buvo apardyti skeletų galūnių kaulai. Aptiktus kapus galima traktuoti kaip pavienius palaidojimus, galbūt orientuotus pagal anksčiau buvusią ribą (gatvę ar pylimą), tačiau negalima teigti, kad šioje vietoje yra buvusios didesnės ar mažesnės kapinės.

The burials Found at Rasų St. 9, Vilnius

In 2020, the APC conducted a field survey at Rasų St. 9, Vilnius, during which a total of 3375 m² were surveyed on the plot. A 19th–20th-century cultural layer up to 1.8–2.2 m thick was recorded at places during the survey and 4 inhumations (in 3 burial pits) were discovered at a depth of 0.5–1 m from the ground's levelled surface (Fig. 1). No finds suitable for dating were discovered near the skeletons. The burials can date to the 18th and 20th centuries. The discovered burials can be treated as isolated burials possibly oriented in accordance with a previously existing boundary (street or earthwork).

Vytautas Vingis

Kapinės Trakų Užtiltėje

2020 m. Trakų senojo miesto vietos (UK 27125) teritorijoje, Karaimų skersgatvyje 2, buvo tiesiamas dujotiekis. Šis sklypas yra Trakų miesto dalyje, vadinamoje Užtilte. XIX a. viduryje čia įkurtos kapinės, kurios 1997 m. vykdant sklypuose statybos darbus buvo visiškai arba bent iš dalies sunaikintos (*LIIR*, f. 1, b. 7435). Artimiausioje aplinkoje archeologiniai tyrimai atlikti keletą kartų. 2007 m. V. Juškaitis ištyrė 12 m² plotą (*ATL 2007 metais*, 2008, p. 574), tokį pat plotą 2009 m. ištyrė ir U. Budvydas (*ATL 2009 metais*, 2010, p. 505). Tyrėjai vertingo kultūrinio sluoksnio nefiksavo, radinių neaptiko. 2016 m. B. Lisauskaitė Karaimų g. 87 ištyrė 11,25 m² plotą, rado XX a. vidurio ir II pusės kultūrinį sluoksnį. Šurfe 4 aptiko žmogaus kaukolės kaulų (*ATL 2016 metais*, 2017, p. 535).

Prieš vykdant dujotiekio tiesimo darbus, siekiant ištirti aptiktus kultūrinius sluoksnius, trasos vietoje ištirti 4 šurfai, kurių matmenys 2,5x1 m, 1,5x1,5 m, 2x1,5 m, 2,5x2 m (iš viso 12,75 m² plotas). Šių tyrimų metu šurfuose 1, 2 (1 pav.) bei šurfe 4 fiksuoti 0,7–1,4 m storio smėlio ar žvyro sluoksniai su pavieniais žmonių kaulais, išsidėsčiusiais ne anatomine tvarka, bei keliais XVIII–XX ir XX a. radiniais. Šurfuose 1, 2, 4 0,7–1,4 m gylyje pasiektas šviesios spalvos smėlis su žvyru – įžemis. Šurfe 3 rasti 70–80 cm

1 pav. Šurfas 2 pasiekus įžemį iš P. V. Vingio nuotr.

Fig. 1. Test pit 2 after reaching sterile soil, as seen from the S.

gylio maišyti supiltiniai sluoksniai. Apie 80–90 cm gylyje pasiektas įžemis, kurio horizonte fiksuotas perkasimas. Perkasimo vietoje apie 1,7 m gylyje aptiktas vandentiekio vamzdis. Šurfe 4 rasti anksčiau tiestų požeminių tinklų perkasimai, kurie įgilinti iki 10–40 cm.

Rasti neanatomine tvarka pasklidę žmogaus kaulai susiję su čia anksčiau buvusiomis ir sunaikintomis kapinėmis. Atlikus antropologinę analizę (J. Kozakaitė), nustatyta, kad šurfe rasti pavieniai kaulai buvo mažiausiai 4 individų.

The Cemetery in Trakai's Užtiltė

Four test pits totalling 12.75 m^2 were excavated at a site where a gas main was being laid at Karaimų Alley 2, Trakai (Fig. 1). At this site in the part of Trakai called Užtilte a cemetery, destroyed in the second half of the 20th century, was established in the mid-19th century. Human bones not lying in anatomical order and belonging to at least 4 individuals were found in test pits 1, 2, and 4.

Gintautas Zabiela, Tomas Rimkus,
Rokas Kraniauskas,
Vilius Memgaudis

Vilūnų senkapis ir akmens amžiaus gyvenvietė V

Iki 2020 m. pavasario Vilūnų senkapio archeologai nežinojo, nors jis minimas dar 1935 m. LŽV (*VAK*, b. 20, p. 244). Vietos gyventojai jį vadina Skerdimais, prieš kelerius metus ieškotojai jame rinko radinius. Pirmasis į jį atkreipė dėmesį G. Piličiauskas, kovo 7 d. atvykęs apžiūrėti būsimos tyrimų vietos LLDJ darbų zonoje atsidūrusioje Vilūnų akmens amžiaus gyvenvietėje V (žr. p. 34-38). Žemės paviršiuje jis pastebėjo žmonių kaulų fragmentų, o metalo detektoriumi rado 10 žalvarinių radinių: apyrankių ir segių fragmentų, susilydžiusių dirbinių fragmentų ir kt. (1: 1–10 pav.). Dirbiniai surinkti daugiausia į Š nuo trasos esančiame dirbamame lauke ir pušynėlyje, trasos vietoje rasta tik žalvarinė grandelė (1: 10 pav.). Žvalgant KU dujotiekio zonos trasą, kovo 14 d. būsimojo dujotiekio darbų zonos Š krašte rastas dar vienas radinys – žalvarinio žvangučio fragmentas (1: 11 pav.), G. Piličiausko pakartotinių žvalgymų kovo 17 d. metu – dar 16 panašių žalvarinių radinių, iš kurių paminėtinas kabutis, žiedo praplatintu priekiu dalis, žvangutis, pasaginės daugiakampiais galais pusė, geležinė grandis, Zigmanto Vazos Rygos (?) šilingas. Visi šie radiniai rasti į Š nuo būsimo dujotiekio darbų zonos, dalis jų – net kalvos ŠR šlaite. Dar 3 dirbinius (apyrankės ir antkaklės fragmentų bei susilydymą) (1: 12–14 pav.) vėl į Š nuo būsimos dujotiekio trasos kovo 21 d. rado ieškotoja, bandžiusi lokalizuoti kažkur čia aptinkamų radinių vietą. Tapo aišku, kad į Š nuo būsimos dujotiekio trasos esama gana pla-